

אֲדַהְבִּי, הָא רַעֲיָא מְהִימְנָא נְפִיק מֵהוּא סְלַע, וְאָמַר, בּוּצִינָא קְדִישָׁא, מַה מוֹעִיל לִי לְאַתְטַמְרָא מִקֶּמֶךָ, דְּהָא לֹא שְׁבַקְנָא אֲתָר דְּלָא עֲאֵלִית לְאַתְטַמְרָא מִנֶּךָ, וְלֹא אֲשַׁכְחָנָא, אִי הֲכִי לִית לִי לְאַתְכַּסְיָא מִנֶּךָ.

אָמַר לִיָּה בּוּצִינָא קְדִישָׁא, בְּתַר דְּאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמּוּתֵנוּ, מָאִי נִיהוּ דְּאָמַר לְבָתֵּר וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. אָמַר לִיָּה, מַה דְּאוּקְמוּהָ עַל דָּא מְאָרִי מִתְנִיתִין, דְּמַנְהוּן הוּוּ אֲמַרִין יִבְרָא, וּמַנְהוּן אֲמַרִין לֹא יִבְרָא, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא לִיָּה, דְּכַתִּיב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. אָמַר לִיָּה, אִי הֲכִי (דף רל"ט ע"א) אִיְהוּ, לֹא יְהִיב חוּלְקָא בֵּיה חַד מִנִּיְהוּ, וְלֹא אֲתַעְבִּיד בְּדִיוּקְנָא דְלַהוּן, אֲלֵא בְּאִיקוּנִין דְּמִלְכָּא בְּצַלְמוֹ כְּדַמּוּתוֹ, דְּאִיְהוּ צַלְמֵ דְמוּת תְּבַנְיָתוֹ. אָמַר הֲכִי אֲשַׁתְּמוּדַע.

אָמַר חַס וְשְׁלוֹם. אֲלֵא אָנָּא אֲמִינָא לָךְ, דְּאַתְבְּרִי בְּכֻלָּא, וְאַשְׁלִטִּיה עַל כֻּלָּא. וְאִי הָוָה יְהִיב כָּל חַד בֵּיה חוּלְקִיָּה, בְּזַמְנִיָּה דְהָוָה כַּעֲסִיָּה עֲלֵיהּ, כָּל חַד, הָוָה נְטִיל חוּלְקִיָּה מִנִּיָּה, (ישעיה ב) כִּי בִמָּה נַחֲשָׁב הוּא.

אֲלֵא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא לִיָּה (כָּל חַד וְחַד) בְּדִיוּקְנִיָּה, דָּא מְלָכוֹת קְדִישָׁא, דְּאִיְהִי תְמוּנַת כֻּל. דְּבָה אֲסַתְּכַל קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיִּבְרָא עֲלֵמָא, וְכָל בְּרִיין דְּבְרָא בְּעֲלָמָא, וְכָלל בָּה עֲלָאִין וְתַתָּאִין, בְּלֵא פְרוּדָא כָּלְל, וְכָלְל בָּה עֶשֶׂר סְפִירָן, וְכָל שְׁמֵהֶן וְכַנּוּיֵין וְהַוּיֵין. וְעֵלַת עַל כֻּלָּא, דְּאִיְהוּ אָדוּן עַל כֻּלָּא, וְלִית אֲלֵהָא בַר מִנִּיָּה, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח בְּעֲלָאִין וְתַתָּאִין פְּחוּת מִנִּיָּה. בְּגִין דְּאִיְהִי קָשֶׁר דְּכֻלְהוּ, שְׁלִימוֹ דְּכֻלְהוּ, לְקִיָּמָא בֵּיה (תהלים קג) וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וּבְגִין דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח עֵלַת עַל כֻּלָּא בְּעֲלָאִין וְתַתָּאִין פְּחוּת מִנִּיָּה, אֲפִילוּ בְּחַד מִנִּיְהוּ, אֲתַקְרִיאַת אֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל. וּמִסְטָרָא דְעֵלַת עַל כֻּלָּא, אֲתַמַּר בָּה, (דברים ד) כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה. אֲבָל מִסְטָרָא דְשָׂאֵר בְּרִיין אֲתַמַּר בָּה, (במדבר יב) וְתַמוּנַת יְיָ יִבִּיט.

בְּתוּךְ כֶּף אוֹתוֹ הַרְוֵעָה הַנְּאָמָן יֵצֵא מֵאוֹתוֹ סְלַע וְאָמַר, הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, מַה מוֹעִיל לִי לְהַסְתֵּת מִפְּנֵיךָ, שְׁהָרִי לֹא הִשְׁאֲרֵתִי מִקּוֹם שְׁלֹא נִכְסַתִּי לְהַסְתֵּת מִמֶּךָ וְלֹא מִצָּאִתִּי. אִם כֵּן, אִין לִי לְהַתְּכַפּוֹת מִמֶּךָ.

אָמַר לוֹ הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, לֹא חֵר שְׂאֵמַר נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמּוּתֵנוּ, מַהוּ שְׂאֵמַר לְבִסּוּף, וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ? אָמַר לוֹ, מַה שְׁבַאֲרוּ עַל זֶה בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה, שְׁמַהֶם אָמְרוּ יִבְרָא, וּמַהֶם אָמְרוּ לֹא יִבְרָא - הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרָא אוֹתוֹ, שְׁכַתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן הוּא, לֹא נִתֵּן חֵלְק בּוֹ אֶפְ אֶחָד מֵהֶם, וְלֹא נַעֲשֶׂה בְּצוּרָה שְׁלֵהֶם, אֲלֵא בְּצוּרַת הַמְּלָךְ, בְּצַלְמוֹ כְּדַמּוּתוֹ, שְׁהוּא צַלְמֵ דְמוּת תְּבַנְיָתוֹ. אָמַר, כֶּף מְשַׁמַּע מֵהַכְּתוּב.

אָמַר, חַס וְשְׁלוֹם! אֲלֵא אָנִי אֲמַרְתִּי לָךְ, שְׁנִבְרָא בְּכָל וְהַשְׁלִיטוּ עַל הַכֹּל. וְאִם הִיָּה נוֹתֵן כָּל אֶחָד בּוֹ חֵלְקוֹ בְּזַמַּן שְׁהִיָּה כּוּעַס עֲלָיו, כָּל אֶחָד הִיָּה נוֹטֵל חֵלְקוֹ מִמֶּנּוּ, (ישעיה ב) כִּי בִמָּה נַחֲשָׁב הוּא.

אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרָא אוֹתוֹ (כָּל אֶחָד וְאֶחָד) בְּצוּרָתוֹ, זוֹ הַמְּלָכוֹת הַקְדוּשָׁה שְׁהִיא תְמוּנַת כֻּל, כֻּל שְׁבָה הִסְתַּכַּל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיִּבְרָא אֶת הָעוֹלָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת שְׁבָרָא בְּעוֹלָם, וְכָלְל בָּה עֲלִיּוּנִים וְתַתְּחוּנִים בְּלִי פְרוּד כָּלְל, וְכָלְל בָּה עֶשֶׂר סְפִירוֹת וְכָל שְׁמוֹת וְכַנּוּיִים וְהַוּיּוֹת. וְהַעֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל, שְׁהוּא אָדוּן עַל הַכֹּל, וְאִין אֲלוֹהַ חוּץ מִמֶּנּוּ, וְאִין נִמְצָא בְּעֲלִיּוּנִים וְתַתְּחוּנִים פְּחוּת מִמֶּנּוּ.

מִשּׁוּם שְׁהוּא קָשֶׁר שֶׁל כָּלֶם, שְׁלִמוֹת שֶׁל כָּלֶם, לְקַיִם בּוֹ (תהלים קג) וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וּמִשּׁוּם שְׁלֹא נִמְצָא עֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל בְּעֲלִיּוּנִים וְתַתְּחוּנִים פְּחוּת מִמֶּנּוּ, אֲפִילוּ בְּאֶחָד מֵהֶם, נִקְרָאת אֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל. וּמִצְדוֹ שֶׁל הַעֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל נֶאֱמַר בָּה (דברים ד) כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה. אֲבָל מִצְדוֹ שֶׁל שְׂאֵר הַבְּרִיּוֹת נֶאֱמַר בָּה (במדבר יב) וְתַמוּנַת ה' יִבִּיט.